

BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

Amateur creërend muzikant

////////////////////////////////////
BK-0413-2

1. Globaal

1.1 TITEL

Amateur creërend muzikant

1.2 DEFINITIE

Een amateur creërend muzikant componeert, arrangeert vocale en/of instrumentale muziekstukken, al dan niet met behulp van software en hardware en (her)schrijft eventueel teksten teneinde een nieuw muziekstuk tot stand te brengen dat door hemzelf of door andere muzikanten wordt uitgevoerd en/of opgenomen in de vrije tijd.

1.3 EXTRA INFORMATIE

De amateurkunstenaar beoefent kunst in de vrije tijd, met overgave, met passie en vaak met ambitie. Amateurkunst staat voor een zeer brede en maatschappelijk relevante praktijk met vaak een sterke lokale verankering.

Amateurkunsten worden in het Decreet betreffende de amateurkunsten (2000) beschreven als “elke kunstvorm die in het kader van het sociaal-culturele gebeuren aan iedere burger de kans biedt om zich via kunstbeoefening en -beleving te ontplooiën en zijn potentiële creatieve vermogens te ontwikkelen op vrijwillige basis en zonder beroepsmatige doeleinden”.

Amateurkunsten impliceren vaak het samengaan van een artistieke, een sociale en een educatieve component. Mensen doen aan artistieke expressie, aan actie en reactie. We onderscheiden binnen de amateurkunsten twee profielen: een vertolkend en een creërend. Het vertolkend profiel geeft uitdrukking aan een door een regisseur, dirigent of choreograaf gecreëerd artistiek werk, het creërend profiel creëert zelf of samen met anderen een authentiek artistiek werk. Het gaat om artistieke expressie uit liefde (‘amare’) voor de kunst. Amateurkunst gedijt in een informele context zoals de thuisfeer, de repetitieruimte, het open atelier, de kring of vereniging en of in een leercontext zoals het dko, alternatieve kunsteducatieve organisaties ... Amateurkunstenaars voelen de behoefte om werk te maken en te tonen.

De amateurkunstenaar brengt een artistiek proces op gang en onderhoudt het door bereid te zijn zich te verdiepen in één of meerdere kunstvormen, te streven naar artistieke expressie, gedrevenheid te tonen, doelgericht te ageren, zelfsturend te handelen, sociale interactie en maatschappelijke reflectie te tonen.

Omwille van de leesbaarheid wordt in dit dossier de mannelijke vorm gebruikt maar het spreekt voor zich dat die betrekking heeft op alle genders.

1.4 SECTOREN

- Social profit (PC337 Non-profitsector)

1.5 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

Forum voor amateurkunsten

Mede-indieners

VLAMO vzw

Koor & Stem vzw

Muziekmozaïek Folk & Jazz vzw

Poppunt vzw

1.6 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Competent-fiche (SERV): L120201 Muziek en zang, 6 februari 2014
- Competent-fiche (SERV): L110101 Muziek- en feestanimatie, 6 februari 2014

Relatie tot het referentiekader

Relatie tot het referentiekader

In overleg tussen de amateurkunstensector en de professionele artistieke sector is geopteerd om de basisactiviteiten uit de competent-fiches van de artistieke beroepen en de beschreven competenties voor artistieke ontplooiing op elkaar af te stemmen. Dit heeft geresulteerd in het afbakenen van activiteiten die voor de hele artistieke sector gelden. Deze staan beschreven bij Basisactiviteiten onder het kopje Transversaal creëren.

Voor de specifieke activiteiten is er uitgegaan van de activiteiten van bovenvermelde competent-fiches.

De meeste formuleringen zijn door de sector herschreven. De volgende zijn door de sector aangepast:

- ‘De partituur van een muziekstuk componeren en schrijven’ (L120201 Id18611) is geherformuleerd: ‘Bestudeert en/of creëert het basisdocument van een uitvoering’
- ‘De voorwaarden voor de uitvoering van de zang- of concerttour bepalen (locatie, repertoire, verlichtingsmateriaal, instrumenten, ...)’ (L120201 Id3642) is geherformuleerd: ‘Bepaalt de voorwaarden voor de uitvoering’.
- ‘Stemoefeningen (vocalises, toon houden, ...) of instrumentale oefeningen doen’ (L120201 Id16530) is geherformuleerd: ‘Bereidt het eigen lichaam, dat van medemuzikanten en het eigen instrument en dat van medemuzikanten voor op de nodige technische vaardigheden’
- ‘Een muziekstuk volgens een partituur, een tekst voor een voorstelling of een opname repeteren’ (L120201 Id17388) is geherformuleerd: ‘Repeteert zijn aandeel’
- ‘Instaan voor de omkadering en de logistiek van een instrumentaal of vocaal ensemble (orkest, koor, ...)’ (L120201 Id18491) is geherformuleerd: ‘Begeleidt de promotie en verspreiding naar de media en het publiek’

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
Transversaal algemeen				
1. Werkt samen				
• Communiceert gepast met alle betrokken actoren	✓			• Basiskennis van communicatietechnieken
• Overlegt over de voorbereiding en uitvoering	✓			
• Doet een eigen artistieke inbreng	✓			
• Respeceert de inbreng van anderen	✓			
• Geeft aanwijzingen aan medemuzikanten en betrokkenen	✓			
• Stelt zich flexibel op	✓			
• Werkt mee aan het groepsbelang	✓			
• Enthousiasmeert anderen.	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
2. Functioneert binnen een groep				
• Beleeft de kunstuitvoering samen met anderen	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van communicatietechnieken
• Leert bij en vervolmaakt zich door samen uit te voeren	✓			
• Gaat om met conflicten	✓			
• Draagt bij tot de groepsdynamiek	✓			
• Handelt conform de eigen artistieke visie	✓			
3. Werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen				
• Handelt ergonomisch verantwoord			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van gehoorbescherming. • Basiskennis ergonomie • Basiskennis van veiligheidsregels
• Beschermt zich tegen gehoorschade			✓	
• Gaat veilig om met materiaal en instrumenten			✓	
• Signaleert risico's	✓			
Transversaal creëren				
4. Ontwikkelt een eigen artistieke praktijk				
• Heeft oog voor maatschappelijke en artistieke tendensen	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van grote muzikale en maatschappelijke tendensen. • Basiskennis van de artistieke terminologie. • Kennis van de verschillende muzikale contexten (de podiumsector, festivals, evenementen, wedstrijden ...). • Kennis van de relevante informatiebronnen eigen aan de sector (tijdschriften, websites, steunpunten, conferenties, opleidingen ...).
• Heeft oog voor artistieke en culturele praktijken	✓			
• Heeft oog voor technieken en technologische trends in relatie tot de eigen werkzaamheden	✓			
• Onderzoekt in functie van de eigen artistieke praktijk	✓			
• Reflecteert over de eigen praktijk	✓			
• Ontwikkelt een eigen artistieke taal	✓			
• Heeft oog voor de eigen artistieke ontwikkeling	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelt de eigen deskundigheid 			✓	
5. Ontwikkelt artistieke concepten en ideeën				
<ul style="list-style-type: none"> • Integreert opgedane inzichten in het creatieve proces 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van muziekgeschiedenis. • Basiskennis van muziekstijlen. • Basiskennis andere artistieke disciplines • Kennis van de relevante informatiebronnen eigen aan de sector(tijdschriften, websites, steunpunten, conferenties, opleidingen ...).
<ul style="list-style-type: none"> • Verzamelt basismateriaal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Analyseert basismateriaal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Werkt aan een persoonlijke visie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Werkt aan een collectieve visie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gaat scheppend, associatief en (re)productief om met intuïties 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Interageert met andere artistieke disciplines 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Transformeert waarnemingen en indrukken in artistieke ideeën 	✓			
6. Zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel				
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft vorm aan verbeelding 			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van communicatietechnieken • Kennis van de verschillende muzikale contexten (de podiumsector, festivals, evenementen, wedstrijden ...). • Kennis van vakterminologie. • Kennis van de creatieprocessen eigen aan de sector. • Kennis van de relevante informatiebronnen eigen aan de sector(tijdschriften, websites, steunpunten, conferenties, opleidingen ...).
<ul style="list-style-type: none"> • Kiest instrumenten, materiaal, hardware, software, technieken en methodes 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Hanteert instrumenten, materiaal, hardware, software, technieken en methodes 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft artistieke aanwijzingen aan medemuzikanten en technici en waakt over de uitvoering ervan en/of handelt conform de eigen artistieke visie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Bewaakt het persoonlijk aandeel in het artistieke geheel 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Bewaakt mee de artistieke visie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gaat in gesprek met anderen over de artistieke visie 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
Specifieke activiteiten				
7. Bestudeert en/of creëert het basisdocument van een uitvoering				
• Vergaart informatie en maakt hier gebruik van	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van muziektheorie. • Basiskennis van muziekstijlen. • Basiskennis van muzieknotatie. • Basiskennis van muzieknotatiesystemen. • Basiskennis van het intellectueel eigendomsrecht. • Kennis van de creatieprocessen eigen aan de sector. • Kennis van ritmiek. • Kennis van instrumentale en/of vocale uitdrukingsmogelijkheden. • Kennis van instrumentale en/of vocale technieken. • Kennis van interpretatietechnieken. • Kennis van instrument en/of hard- en software
• Interpreteert het basismateriaal	✓			
• Ontwikkelt artistieke ideeën in verband met de eigen inbreng	✓			
• Vertolkt artistieke ideeën in functie van de eigen inbreng			✓	
• Bespreekt met artistiek of creatief verantwoordelijken de eigen inbreng	✓			
• Maakt zich vertrouwd met de vereisten van het eigen aandeel in de voorstelling			✓	
• Componeert in de vrije tijd nieuw werk of arrangeert bestaand werk, alleen of met anderen	✓			
• Houdt bij het arrangeren of componeren rekening met de technische vaardigheden van de uitvoerende muzikanten en/of de eigen vaardigheden	✓			
• Heeft oog voor de impliciete en expliciete kenmerken van het te arrangeren muziekstuk (opbouw, spanningsbogen, muzikaal-technische bijzonderheden, bedoeling van de componist, achtergrond, muziekhistorische context ...)	✓			
• Schrijft en herschrijft eventueel teksten	✓			
• Legt de kenmerken van een muziekstuk vast aan de hand van partituren of teksten (opbouw, arrangementen, technische moeilijkheden ...)	✓			
• Maakt gebruik van hardware en software	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> Hanteert een eigen muziekschrift of beheerst een muzieknottatiesysteem 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Respecteert eigendomsrechten en regelt toestemming voor gebruik 	✓			
8. Bepaalt de voorwaarden voor de uitvoering.				
<ul style="list-style-type: none"> Bespreekt de voorwaarden voor de uitvoering met betrokkenen 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van geluidsinstallaties. Basiskennis budgetbeheer Basiskennis van communicatietechnieken
<ul style="list-style-type: none"> Stelt een programma samen in functie van de bezetting 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkelt alleen of met anderen ideeën voor optredens 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Test alleen of met anderen ideeën voor optredens uit 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Bepaalt de bezetting 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Houdt rekening met de mogelijkheden en de beperkingen (materiaal, infrastructuur, tijd, budgetten, muzikanten ...) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Geeft richtlijnen voor de organisatie van het podium 	✓			
9. Bereidt het eigen lichaam, dat van medemuzikanten en het eigen instrument en dat van medemuzikanten voor op de nodige vaardigheden				
<ul style="list-style-type: none"> Bereidt het lichaam voor op de repetities, de voorstellingen, de opnames ... 			✓	<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van stemopwarmingstechnieken. Basiskennis van uitspraakstechnieken. Basiskennis van gehoortraining. Basiskennis van gehoorbescherming. Basiskennis van muziekstijlen. Kennis van instrumentale en/of vocale uitdrukkingmogelijkheden. Kennis van instrumentale en/of vocale technieken.
<ul style="list-style-type: none"> Bereidt zich voor op de fysieke vereisten van het eigen aandeel 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Kiest instrumenttechnische vaardigheden en/of zangvaardigheden 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Beheerst instrumenttechnische vaardigheden en/of zangvaardigheden 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Kiest uitdrukkingmogelijkheden 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
• Beheerst uitdrukkingmogelijkheden			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van ademhalingstechnieken. • Kennis van interpretatietechnieken. • Kennis van instrument en/of hard- en software
• Stuurt aan op het gebruik van bepaalde uitdrukkingmogelijkheden	✓			
• Manifesteert een persoonlijke aanpak			✓	
• Stemt het muziekinstrument			✓	
• Gebruikt stemapparatuur			✓	
• Bespeelt het instrument en luistert naar de toonhoogte			✓	
• Stemt de toonhoogte van de muziekinstrumenten op elkaar af			✓	
• Doet de nodige aanpassingen in functie van het eigen instrument			✓	
• Luistert naar de kwaliteit van de klank			✓	
• Onderhoudt instrumenttechnische vaardigheden en/of zangvaardigheden			✓	
• Houdt de techniek vast			✓	
• Zet de techniek in verschillende situaties in			✓	
• Doet stemoefeningen en/of instrumentale oefeningen			✓	
• Gaat veilig en duurzaam om met lichaam en instrument			✓	
10. Repeteert het eigen aandeel				
• Studeert muziekstukken en/of teksten in (al dan niet uit het hoofd)	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van memorisatietechnieken. • Basiskennis van communicatietechnieken • Kennis van ritmiek. • Kennis van instrumentale en/of vocale uitdrukkingmogelijkheden. • Kennis van instrumentale en/of vocale technieken. • Kennis van
• Oefent de samenzang en/of het samenspel in			✓	
• Vertolkt artistieke beslissingen			✓	
• Onderbouwt de eigen artistieke visie en aanpak	✓			
• Geeft vorm aan eigen en andermans			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
interpretatie, visie en verbeelding				interpretatietechnieken. • Kennis van instrument en/of hard- en software
• Communiceert over de eigen visie op heldere en doordachte wijze	✓			
• Zoekt en onderzoekt instrumenttechnische- en uitdrukkingmogelijkheden en/of zangtechnische- en uitdrukkingmogelijkheden			✓	
• Stelt zich open en laat zich inspireren	✓			
• Zet persoonlijke kwaliteiten en vaardigheden in			✓	
• Communiceert en maakt afspraken met artistiek of creatief verantwoordelijke(n) en betrokken medewerkers	✓			
• Gaat volledig op in het samenspel en teamwork zonder de eigenheid te verliezen			✓	
• Past composities of arrangementen aan om het artistieke concept op punt te stellen	✓			
• Maakt afspraken met anderen (muzikanten, podiumtechnici, andere kunstenaars ...)	✓			
• Respecteert de verschillende rollen, verantwoordelijkheden en belangen in het creatieproces	✓			
11. Vertolkt alleen of met medemuzikanten/zangers zijn aandeel in de uitvoering voor het publiek en/of opname				
• Voelt het ritme, de timing en de dynamiek aan			✓	• Basiskennis van communicatietechnieken • Kennis van ritmiek. • Kennis van instrumentale en/of vocale uitdrukkingmogelijkheden. • Kennis van instrumentale en/of vocale technieken. • Kennis van interpretatietechnieken.
• Stemt het zingen en/of muziek spelen af op de uitvoering van anderen			✓	
• Observeert de muzikanten en geeft aanwijzingen	✓			
• Improviseert wanneer de situatie daarom vraagt		✓		

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Is bewust van de eigen inbreng in het geheel 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van instrument en/of hard- en software
<ul style="list-style-type: none"> • Kan zich volledig geven in het samenspel of teamwork zonder de eigenheid te verliezen 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Presenteert werk aan een publiek 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Speelt flexibel in op ruimte en omstandigheden 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Past het programma aan wijzigende omstandigheden aan 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Speelt in op de reacties van het publiek en de andere muzikanten 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Stuert bij op aangeven van de creatief verantwoordelijken en betrokken medewerkers 		✓		
12. Reflecteert over en verbetert de eigen prestatie en/of de groepsprestatie en communiceert hierover				
<ul style="list-style-type: none"> • Reflecteert over eigen en andermans werk en praktijk 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van communicatietechnieken • Kennis van vakterminologie.
<ul style="list-style-type: none"> • Reflecteert en communiceert over de eigen prestatie en/of de groepsprestatie met de betrokken medewerkers 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Stuert bij op aangeven van de andere betrokkenen 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Stuert zichzelf bij ten voordele van een gemeenschappelijk resultaat 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Toetst af of de artistieke uitdrukkingvorm het gewenste effect heeft bereikt 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Maakt afspraken met collega's en betrokken medewerkers 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Accepteert feedback 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Stelt zich flexibel op 	✓			
13. Registreert de eigen uitvoering				

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt consumer hard- en software 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van akoestiek. • Basiskennis van geluidsinstallaties. • Basiskennis van types audiodragers. • Basiskennis van mixing en mastering.
<ul style="list-style-type: none"> • Neemt muziek op 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Mixt de opnames 	✓			
14. Begeleidt de promotie en verspreiding naar de media en het publiek				
<ul style="list-style-type: none"> • Levert inhoudelijk materiaal aan voor de communicatie over de uitvoering 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van communicatietechnieken • Basiskennis vormgeving
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft informatie over de uitvoering en zijn aandeel erin (uitvoering, inhoud ...) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt sociale/digitale media 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Maakt een selectie van opnames in functie van kanaal en doel 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Bepaalt langs welke kanalen (online, op fysieke dragers ...) de opnames verspreid worden 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Kiest bewust voor een bepaalde vormgeving 	✓			

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van grote muzikale en maatschappelijke tendensen.
- Basiskennis van de artistieke terminologie.
- Basiskennis van akoestiek.
- Basiskennis van geluidsinstallaties.
- Basiskennis van types audiodragers.
- Basiskennis van muziektheorie.
- Basiskennis van mixing en mastering.
- Basiskennis van stemopwarmingstechnieken.
- Basiskennis van uitspraakstechnieken.
- Basiskennis van gehoortraining.
- Basiskennis van gehoorbescherming.
- Basiskennis van memorisatietechnieken.

- Basiskennis van muziekgeschiedenis.
- Basiskennis van muziekstijlen.
- Basiskennis van muzieknotatie.
- Basiskennis van muzieknotatiesystemen.
- Basiskennis van het intellectueel eigendomsrecht.
- Basiskennis budgetbeheer
- Basiskennis van communicatietechnieken
- Basiskennis ergonomie
- Basiskennis andere artistieke disciplines
- Basiskennis van veiligheidsregels
- Basiskennis vormgeving

- Kennis van de verschillende muzikale contexten (de podiumsector, festivals, evenementen, wedstrijden ...).
- Kennis van vakterminologie.
- Kennis van de creatieprocessen eigen aan de sector.
- Kennis van de relevante informatiebronnen eigen aan de sector(tijdschriften, websites, steunpunten, conferenties, opleidingen ...).
- Kennis van ritmiek.
- Kennis van instrumentale en/of vocale uitdrukingsmogelijkheden.
- Kennis van instrumentale en/of vocale technieken.
- Kennis van ademhalingstechnieken.
- Kennis van interpretatietechnieken.
- Kennis van instrument en/of hard- en software

Cognitieve vaardigheden

- Communiceert gepast met alle betrokken actoren
- Overlegt over de voorbereiding en uitvoering
- Doet een eigen artistieke inbreng
- Respecteert de inbreng van anderen
- Geeft aanwijzingen aan medemuzikanten en betrokkenen
- Stelt zich flexibel op
- Werkt mee aan het groepsbelang
- Enthousiasmeert anderen.
- Beleeft de kunstitvoering samen met anderen
- Leert bij en vervolmaakt zich door samen uit te voeren
- Gaat om met conflicten
- Draagt bij tot de groepsdynamiek
- Handelt conform de eigen artistieke visie
- Signaleert risico's
- Heeft oog voor maatschappelijke en artistieke tendensen
- Heeft oog voor artistieke en culturele praktijken
- Heeft oog voor technieken en technologische trends in relatie tot de eigen werkzaamheden
- Onderzoekt in functie van de eigen artistieke praktijk
- Reflecteert over de eigen praktijk
- Ontwikkelt een eigen artistieke taal
- Heeft oog voor de eigen artistieke ontwikkeling

- Integreert opgedane inzichten in het creatieve proces
- Verzamelt basismateriaal
- Analyseert basismateriaal
- Werkt aan een persoonlijke visie
- Werkt aan een collectieve visie
- Interageert met andere artistieke disciplines
- Transformeert waarnemingen en indrukken in artistieke ideeën
- Kiest instrumenten, materiaal, hardware, software, technieken en methodes
- Hanteert instrumenten, materiaal, hardware, software, technieken en methodes
- Geeft artistieke aanwijzingen aan medemuzikanten en technici en waakt over de uitvoering ervan en/of handelt conform de eigen artistieke visie
- Bewaakt het persoonlijk aandeel in het artistieke geheel
- Bewaakt mee de artistieke visie
- Gaat in gesprek met anderen over de artistieke visie
- Vergaart informatie en maakt hier gebruik van
- Interpreteert het basismateriaal
- Ontwikkelt artistieke ideeën in verband met de eigen inbreng
- Bespreekt met artistiek of creatief verantwoordelijken de eigen inbreng
- componeert in de vrije tijd nieuw werk of arrangeert bestaand werk, alleen of met anderen
- Houdt bij het arrangeren of componeren rekening met de technische vaardigheden van de uitvoerende muzikanten en/of de eigen vaardigheden
- Heeft oog voor de impliciete en expliciete kenmerken van het te arrangeren muziekstuk (opbouw, spanningsbogen, muzikaal-technische bijzonderheden, bedoeling van de componist, achtergrond, muziekhistorische context ...)
- Schrijft en herschrijft eventueel teksten
- Legt de kenmerken van een muziekstuk vast aan de hand van partituren of teksten (opbouw, arrangementen, technische moeilijkheden ...)
- Maakt gebruik van hardware en software
- Hanteert een eigen muziekschrift of beheerst een muzieknnotatiesysteem
- Respekteert eigendomsrechten en regelt toestemming voor gebruik
- Bespreekt de voorwaarden voor de uitvoering met betrokkenen
- Stelt een programma samen in functie van de bezetting
- Ontwikkelt alleen of met anderen ideeën voor optredens
- Bepaalt de bezetting
- Houdt rekening met de mogelijkheden en de beperkingen (materiaal, infrastructuur, tijd, budgetten, muzikanten ...)
- Geeft richtlijnen voor de organisatie van het podium
- Kiest instrumenttechnische vaardigheden en/of zangvaardigheden
- Kiest uitdrukkingmogelijkheden
- Stuurt aan op het gebruik van bepaalde uitdrukkingmogelijkheden
- Studeert muziekstukken en/of teksten in (al dan niet uit het hoofd)
- Onderbouwt de eigen artistieke visie en aanpak
- Communiceert over de eigen visie op heldere en doordachte wijze
- Stelt zich open en laat zich inspireren
- Communiceert en maakt afspraken met artistiek of creatief verantwoordelijke(n) en betrokken medewerkers
- Past composities of arrangementen aan om het artistieke concept op punt te stellen
- Maakt afspraken met anderen (muzikanten, podiumtechnici, andere kunstenaars ...)

- Respecteert de verschillende rollen, verantwoordelijkheden en belangen in het creatieproces
- Observeert de muzikanten en geeft aanwijzingen
- Is bewust van de eigen inbreng in het geheel
- Presenteert werk aan een publiek
- Reflecteert over eigen en andermans werk en praktijk
- Reflecteert en communiceert over de eigen prestatie en/of de groepsprestatie met de betrokken medewerkers
- Toetst af of de artistieke uitdrukkingvorm het gewenste effect heeft bereikt
- Maakt afspraken met collega's en betrokken medewerkers
- Accepteert feedback
- Stelt zich flexibel op
- Gebruikt consumer hard- en software
- Neemt muziek op
- Mixt de opnames
- Levert inhoudelijk materiaal aan voor de communicatie over de uitvoering
- Geeft informatie over de uitvoering en zijn aandeel erin (uitvoering, inhoud ...)
- Gebruikt sociale/digitale media
- Maakt een selectie van opnames in functie van kanaal en doel
- Bepaalt langs welke kanalen (online, op fysieke dragers ...) de opnames verspreid worden
- Kiest bewust voor een bepaalde vormgeving

Probleemoplossende vaardigheden

- Improviseert wanneer de situatie daarom vraagt
- Speelt flexibel in op ruimte en omstandigheden
- Past het programma aan wijzigende omstandigheden aan
- Stuurt bij op aangeven van de creatief verantwoordelijken en betrokken medewerkers
- Stuurt bij op aangeven van de andere betrokkenen
- Stuurt zichzelf bij ten voordele van een gemeenschappelijk resultaat

Motorische vaardigheden

- Handelt ergonomisch verantwoord
- Beschermt zich tegen gehoorschade
- Gaat veilig om met materiaal en instrumenten
- Ontwikkelt de eigen deskundigheid
- Gaat scheppend, associatief en (re)productief om met intuïties
- Geeft vorm aan verbeelding
- Vertolkt artistieke ideeën in functie van de eigen inbreng
- Maakt zich vertrouwd met de vereisten van het eigen aandeel in de voorstelling
- Test alleen of met anderen ideeën voor optredens uit
- Bereidt het lichaam voor op de repetities, de voorstellingen, de opnames ...
- Bereidt zich voor op de fysieke vereisten van het eigen aandeel
- Beheerst instrumenttechnische vaardigheden en/of zangvaardigheden
- Beheerst uitdrukkingmogelijkheden
- Manifesteert een persoonlijke aanpak

- Stemt het muziekinstrument
- Gebruikt stemapparatuur
- Bespeelt het instrument en luistert naar de toonhoogte
- Stemt de toonhoogte van de muziekinstrumenten op elkaar af
- Doet de nodige aanpassingen in functie van het eigen instrument
- Luistert naar de kwaliteit van de klank
- Onderhoudt instrumenttechnische vaardigheden en/of zangvaardigheden
- Houdt de techniek vast
- Zet de techniek in verschillende situaties in
- Doet stemoefeningen en/of instrumentale oefeningen
- Gaat veilig en duurzaam om met lichaam en instrument
- Oefent de samenzang en/of het samenspel in
- Vertolkt artistieke beslissingen
- Geeft vorm aan eigen en andermans interpretatie, visie en verbeelding
- Zoekt en onderzoekt instrumenttechnische- en uitdrukkingmogelijkheden en/of zangtechnische- en uitdrukkingmogelijkheden
- Zet persoonlijke kwaliteiten en vaardigheden in
- Gaat volledig op in het samenspel en teamwork zonder de eigenheid te verliezen
- Voelt het ritme, de timing en de dynamiek aan
- Stemt het zingen en/of muziek spelen af op de uitvoering van anderen
- Kan zich volledig geven in het samenspel of teamwork zonder de eigenheid te verliezen
- Speelt in op de reacties van het publiek en de andere muzikanten

Omgevingscontext

- Het musiceren/arrangeren/componeren situeert zich in de context van de amateurkunstensector. De omgeving is artistiek/creatief.
- Het arrangeren/componeren gebeurt meestal alleen maar kan ook in groep.
- Het repeteren gebeurt in vertrouwde omgevingen en omstandigheden.
- Het vertolken gebeurt in diverse omgevingen en omstandigheden, zowel binnen als buiten.
- Het repeteren en vertolken gebeurt alleen en/of in teamverband.
- De repetities en vertolkingen worden afgebakend in de tijd, wat deadlines met zich meebrengt; resultaatgerichtheid, concentratie, stressbestendigheid, flexibiliteit en doorzettingsvermogen zijn belangrijke eigenschappen.
- Repeteren en vertolken gebeurt meestal in de vrije tijd ('s avonds, tijdens weekends en/of in de gebruikelijke vakantieperiodes).
- Bij het vertolken wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van een publiek.
- Kunstbeoefening gebeurt veel in gezinsverband.
- Het artistiek proces bepaalt de volgorde van uitvoering van de verschillende activiteiten.

Handelingscontext

- De amateur kunstbeoefenaar heeft oog voor esthetiek.
- Er is resultaatgerichtheid wat concentratie en nauwkeurigheid vergt.
- De amateur kunstbeoefenaar is actief betrokken bij de omgeving en gaat er flexibel mee om.
- De handelingscontext is afwisselend hetgeen enig reflectief handelen vergt.

- De amateur kunstbeoefenaar gaat veilig om met materiaal.
- De amateur kunstbeoefenaar heeft oog voor de tevredenheid van het publiek door met zorg, precisie en toewijding te werken.
- De amateur kunstbeoefenaar heeft bijzondere aandacht voor de (artistieke/creatieve) context van het eindproduct.
- Het functioneren in een groep vraagt een zekere flexibiliteit.

Autonomie

Is zelfstandig in

- het componeren/arrangeren van muziekstukken en in het (her)schrijven van teksten.
- het memoriseren en/of aflezen van muziekstukken en/of teksten.
- het voorbereiden van stem en/of instrument voor repetities, voorstellingen en opnames.
- zich fysiek voorbereiden.
- het bedenken van concepten in de vrije tijd.
- het nemen van artistieke beslissingen in de vrije tijd.
- het vertolken van zijn aandeel.
- het reflecteren over en in het verbeteren van de eigen prestatie en/of de groepsprestatie en in het communiceren hierover.

Is gebonden aan

- het eigen concept, het collectieve concept en/of het concept van de dirigent.
- de uitvoerbaarheid van het concept.
- het beschikbaar budget.
- de beschikbaarheid van muzikanten.
- de technische mogelijkheden van het gebruikte instrument of van de stem.
- het intellectueel eigendomsrecht.
- de vaardigheden van de uitvoerende muzikanten.

Doet beroep op

- de medemuzikanten.
- het logistiek team.

Verantwoordelijkheid

- Werkt samen
- Functioneert binnen een groep
- Werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen
- Ontwikkelt een eigen artistieke praktijk
- Ontwikkelt artistieke concepten en ideeën
- Zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel
- Bestudeert en/of creëert het basisdocument van een uitvoering
- Bepaalt de voorwaarden voor de uitvoering.
- Bereidt het eigen lichaam, dat van medemuzikanten en het eigen instrument en dat van medemuzikanten voor op de nodige vaardigheden
- Repeteert het eigen aandeel

- Vertolkt alleen of met medemuzikanten/zangers zijn aandeel in de uitvoering voor het publiek en/of opname
- Reflecteert over en verbetert de eigen prestatie en/of de groepsprestatie en communiceert hierover
- Registreert de eigen uitvoering
- Begeleidt de promotie en verspreiding naar de media en het publiek

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten en voorwaarden

Er zijn geen (wettelijke) attesten of voorwaarden vereist.

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 MAATSCHAPPELIJKE EN CULTURELE RELEVANTIE

Belang vanuit het perspectief van (sport- en) cultuur(educatie) in de vrije tijd en het gezin

Onderzoek van KULeuven en UGent ('Amateurkunsten in Beeld Gebracht' (2009) geeft aan dat één op drie in de vrije tijd kunsten beoefent. Circa 2 miljoen Vlamingen en Brusselaars zijn in hun vrije tijd actief als muzikant, zanger, beeldend kunstenaar, acteur, danser... Zij zijn de motor van creativiteit en vernieuwing in onze maatschappij. Niet enkel dragen zij bij tot een grotere artistieke rijkdom, maar ook tot sociale cohesie, verdraagzaamheid, mildheid en verwondering.

De manier waarop mensen met hun hobby's en vrije tijd omgaan is sterk aan het veranderen. Vrije tijd voelt steeds kostbaarder aan en vrijetijdsbesteding wordt steeds belangrijker voor de identiteit van mensen. Sociale media en online mogelijkheden vergroten de manieren om te communiceren en te verenigen. De engagementen die mensen in hun vrije tijd aangaan, passen niet meer in het 'klassieke verenigingsleven', maar vertrekken vanuit de ervaringswereld van hen als individu. Mensen 'zappen' geregeld tussen hun engagementen en deze worden van een meer tijdelijke aard. Bovendien is ook het aanbod enorm uitgebreid, waardoor er binnen het veld meer onderlinge concurrentie ontstaat. Omdat mensen hun vrije tijd meer en meer als iets kostbaar beschouwen, hechten ze meer belang aan een professionalisering van hun vrijetijdsbeleving. Ze gebruiken hun vrije tijd ook vaker om zichzelf levenslang te blijven bijscholen. Amateurkunsten scheppen een lerende omgeving, en zijn een natuurlijke/ informele voedingsbodem voor het verwerven van competenties.

Uit de meest recente Participatiesurvey (2014) blijkt dat het percentage actieve kunstbeoefenaars, in tegenstelling tot andere vrijetijd domeinen, de voorbije 10 jaar stabiel is gebleven. Het belang van amateurkunsten bevindt zich op vlak van ontmoeting, ontspanning, zelfontplooiing, sociale innovatie en de ontwikkeling van creatief denkvermogen. De amateurkunstenaar creëert en exposeert meestal in relatie tot een publiek, en interageert met de omgeving om vorm te geven aan culturele oriëntaties.

Belang vanuit sociaal-cultureel perspectief

Amateurkunst is geen geïsoleerd gebeuren, maar situeert zich in een netwerk van veelzijdige actoren. Om de veelzijdige praktijk van kunstbeoefening in de vrije tijd te ondersteunen, structureren overheden de praktijk via decreten en sectoren waaraan opdrachten zijn verbonden. Op het vlak van beleid bevindt amateurkunst zich op de snijlijn met lokaal vrijetijdsbeleid, kunst- en cultuureducatie, kunsten, erfgoed, (deeltijds kunst)onderwijs, jeugdwerk, sociaal-cultureel volwassenenwerk, welzijn, participatie, innovatie,... Werken aan de expressieve en kunstzinnige ontwikkeling van mens en maatschappij is een gedeelde opdracht van diverse beleidsdomeinen.

Tegelijk ligt de verdienste van de amateurkunsten in het creëren van sociaal weefsel, gemeenschapsvorming waarbij groepsgebeuren, de vaak diverse groepssamenstelling en het actief engagement kenmerkend zijn. Uit het onderzoek 'Amateurkunsten in Beeld Gebracht' (2009) blijkt dat amateurkunstenaars een groter vrijetijdsnetwerk hebben dan de rest van de bevolking. Daardoor kunnen ze vaker op sociale ondersteuning rekenen. Uit het onderzoek blijkt ook dat amateurkunstenaars sociaal actiever zijn in vergelijking met mensen die geen creatieve hobby beoefenen.

Amateurkunstenaars zijn opvallend jong (60 tot 70% van de 14- tot 17-jarigen beoefent kunst) , maar zijn verder te vinden in alle leeftijdsgroepen.

Een kwart is artistiek opgeleid, grotendeels binnen het deeltijds kunstonderwijs (25%) maar evenzeer buiten het onderwijscircuit (20%). Opvallend is ook, dat bijna 40% twee of meerdere kunstdisciplines beoefent en een grote meerderheid zijn artistieke prestaties toont aan een publiek.

Belang vanuit artistiek perspectief

Amateurkunstenaars zijn niet te vatten in één categorie. Elk heeft zijn eigen profiel. Kunstbeoefening gebeurt over een breed scala aan kunstvormen en –disciplines heen en dat tot in alle uithoeken van Vlaanderen, zowel in stedelijke als meer plattelandcontext. Op het platteland gebeurt amateurkunst nog vaker in groepsverband, terwijl in steden meer individueel aan activiteiten wordt deelgenomen.

In een formele context zoals een onderwijsinstelling wordt de praktijk gevoed vanuit een educatieve aanpak. Het deeltijds kunstonderwijs is bij uitstek de aanbieder van formele educatie in uiteenlopende kunstvormen. Een belangrijke wisselwerking tussen de formele en alternatieve leercontexten is hier belangrijk en betekent een grote meerwaarde in het proces dat de kunstbeoefenaar doorloopt.

Ruwe schatting aantal amateur creërende muzikanten in Vlaanderen anno 2014

Het cijfermateriaal halen we uit het Rapport snapshot amateurkunsten anno 2014.

Amateurkunstbeoefening wordt in de participatiesurveys gemeten aan de hand van de volgende disciplines wat de artistieke uitdrukking vormt muziek betreft:

- Zingen
- Muziekinstrument bespelen (pop/rock, folk/blues/jazz, klassiek/ harmonie/fanfare)

We stellen vast dat 37% van de steekproef van de Vlaamse bevolking amateurkunst beoefent. Dit betekent dus voor 2014 dat van het aantal Vlamingen tussen 14 en 85 jaar er tussen de 1.823.392 en de 2.031.779 Vlamingen amateurkunst beoefenden in 2014. Hier werken we verder met het percentage 37 en vertrekken dus van het aantal 1.927.586 Vlamingen.

Percentage participanten volgens beoefende discipline binnen het domein muziek:

- Instrument bespelen: 8,1%
- Pop, rock: 3,8%
- Folk, blues, jazz: 2,7%
- Klassiek, harmonie, fanfare: 4,4 %
- Zingen: 5,4%

Met andere woorden ongeveer 104.090 Vlamingen zongen in 2014 in hun vrije tijd en ongeveer 156.134 Vlamingen bespeelden een instrument.

Onderzoek binnen de amateurkunstensector werkte tot op heden niet met de term amateur creërend muzikant. Om een schatting te kunnen maken van het aantal personen die over de in dit dossier beschreven competenties beschikken, hebben we een redenering opgebouwd met de amateurkunstensector. Het is een zeer ruwe indeling waardoor het voornamelijk gaat om het aangeven van ordegrottes.

Volgens de amateurkunstensector is het vooral de groep personen die pop, rock, folk, blues en jazz spelen waar de meeste personen zich bevinden die over de beschreven competenties beschikken. Met andere woorden we kunnen ruw geschat stellen dat in 2014 bij ruwe benadering 125.293 Vlamingen over de beschreven competenties beschikten.

4. Samenhang

